

TEHETSÉGGONDOZÁS KODÁLY SZELLEMÉBEN
TANÁR-TOVÁBBKÉPZÉS, VENDÉGELŐADÓKKAL
Szerkesztette: **K. Udvari Katalin**¹

Az Oktatási Hivatal a *Tehetséggondozás Kodály szellemében* címmel 2023 tavaszán beadott 30 órás tanár-továbbképzési akkreditációs kérelmünket PED/211/10/2023 alapítási engedély számon bejegyezte, majd nyilvántartásba vette. Ezt követően a Kormányhivatal a programot B/2023/000618 számon felvette a felnőttképzők nyilvántartásába 2023. július 17-én. A jó hír hallatára újabb tanfolyam megvalósítására vállalkozott a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület, amire 2023. november 23. és 25. között került sor.

Kik jelentkeztek a meghirdetett képzésre?

Ahogy a korábbi években is, az ország különböző részeiből érkeztek jelentkezési lapok. A jelentkezők az iskolai végzettségüket illetően 90%-ban egyetemi diplomával rendelkező pedagógusok voltak, akik 30%-ban több felsőfokú végzettséget igazoló okleveleiket is bemutatták. Életkorukat illetően nagy többségükben az 1980-as években, ill. akörül született tanárok jelentkeztek.

Újrainduló képzésünket (amit a Covid-járvány idején szüneteltetnünk kellett) bővíteni, helyesebben gazdagítani szerettünk volna: *elméletileg kidolgozott és már a gyakorlatban is jól bevált művészetpedagógiai módszerek bemutatásával*. Szándékunk megvalósult, ennek szellemében tudtuk kialakítani az újabb 30 órás tanár-továbbképzésünk programját.

Az újabb képzés tervével az elmúlt évek zavartalan együttműködése és jó tapasztalatai alapján ez alkalommal is bizalommal fordultunk az **ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézetéhez, dr. Bodnár Gábor egyetemi tanár, intézetigazgató úrhoz**. Az egyetemi intézettel már 2016 óta vagyunk munkakapcsolatban (akkor még Zenei Tanszék volt a megnevezésük). Ezt megerősíti, hogy tanár-továbbképzéseink helyszíne 2016 óta minden alkalommal az intézet Trefort-kertben lévő épülete (Múzeum krt. 4/F) volt.

Tehetséggondozás Kodály szellemében
Kodály Zoltán zenepedagógiai örökségének időszerűsége a 21. században
- integrált művészetpedagógia program a hazai közoktatásban

A tanár-továbbképzést megnyitotta: **dr. Bodnár Gábor** egyetemi tanár, intézetigazgató
(ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet)

¹ **K. Udvari Katalin** gordonka- és szolfézsztanár, a Tehetséggondozás Kodály szellemében c. tanár-továbbképzési program vezetője, a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület alapító elnöke (2002), a Magyar UNESCO Bizottság Nevelésügyi Albizottságának tagja (2007–2011), a Kecskeméti Ének-Zenei Általános Iskola legelső osztályának egykori tanulója

Vendégek: a Kolozsvári Babes Bolyai Tudományegyetem Zeneművészeti szakának 19 diákja

A tanár-továbbképzés bevezető előadásának megtartására **Dr. Solymosi-Tari Emőke** zenetörténészt, habilitált egyetemi docenst (LFZE), az MMA Művészetelméleti Tagozatának vezetőjét kértük fel. Kollégánk – aki a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesületnek alapítása óta tagja – *Ismeretterjesztés vagy élményadás? Pastorale-sorozat családoknak, Felfedezőúton-sorozat gyerekeknek és nagyobb diákoknak* címmel tartotta meg előadását.

Dr. Solymosi-Tari Emőkének a képzés bevezetéseként elhangzott, nagy tetszést kiváltó, szakmailag igen magas színvonalú, meggyőző hangvételű, színes előadása a visszajelzések szerint valamennyi résztvevőre igen inspiráló hatással volt. Ennek okát abban látjuk, hogy mind elméleti, mind gyakorlati megközelítéssel, kézzelfogható, szemléletes példákat mutatva adott segítséget ahhoz, hogy hogyan lehet *szakmailag gondosan előkészítve, a társművészetek is bevonva, a különböző életkorú gyermekek életkori sajátosságait, illetve a családok érdeklődését is figyelembe véve hangversenyeket rendezni.*

A képzés egyik résztvevője az alábbi módon fejezte ki elismerését és véleményezte az elhangzott előadást (Dr. Kosóczki Tamás, orgona- és zongoratanár, Baja): *„Dr. Solymosi-Tari Emőke: Ismeretterjesztés vagy élményadás? című előadásában bemutatta számunkra, hogyan tud a zene, a tánc, a képzőművészet és a film felhasználásával magával ragadó módon olyan zenei ismeretterjesztő előadásokat vezetni, mint a Pastorale- vagy Felfedezőúton sorozat. A gyerekek érzik, mi az érték. Amihez érzelmi viszonyuk van, azt rögzítik a memóriájukban. Ha értékes, magas színvonalú zenei élményben részesítjük őket, akkor a pozitív kapcsolódással megmaradnak a zenei élmények a memóriájukban, és ezzel megnyerhetjük őket a zene szeretetének. A magas színvonal azért fontos, mert az értéktelen felől nem lehet az érték felé menni!”*

Balogné Papp Boglárka, a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője volt a következő vendégelőadó, aki *Kecskeméti Kodály*

Iskola – 2023 címmel tartotta meg előadását. A 2023/2024-es tanévet 805 tanulóval megnyitó, igen sokoldalú felkészültségű (okleveles ének-zene tanár, szolfézs-zeneelmélet tanár, karnagy, szakvizsgázott pedagógus, közoktatási vezető, mesterpedagógus képzettséggel rendelkező) igazgató előadásában beszámolt a Kodály Iskola szerepéről és számos rangos kötelezettségéről a város kulturális és szellemi életében, valamint arról a

módszertani felelősségről, illetve feladról, ami a különböző korosztályú gyermekek differenciált tartalmú közismereti és zenei nevelésének sikeres megvalósításához szükséges. Ennek eredményességét jól igazolják a tanulók továbbtanulását számokkal is jól dokumentált adatai, illetve az országos hangszeres versenyeken elért kiváló eredményeik.

A továbbképzésre jelentkező kollégák számára bemutatta az országban továbbra is egyedülállóan működő, 73 éves múlttal rendelkező iskolát, mint többcélú, összetett intézményt. Előadásában kitért a Kodály-módszer eredményes alkalmazásának legfőbb feltételeire, a zenei nevelés fontosságára és aktualitására, a beiskolázás szempontjaira szülői és intézményi szempontból, valamint az intézményben folyó komplex tehetséggondozásra².

Dr. Bodnár Gábor intézetigazgató úr javaslatára az ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézetének oktatói közül **Fekete Anikó** művésztanárt, doktorjelöltet, (aki egyéb diplomái szerint okleveles színháztudomány szakos bölcész, valamint okleveles andragógus tanár), illetve **dr. Erdős Ákos** habilitált egyetemi docentet kértük fel a képzésünkön való részvételre (szakterületei: vezénylési gyakorlat, karvezetés-kargyakorlat, előadói gyakorlat, vegyeskar, szakmódszertan és kórusirodalom-ismeret.)

Fekete Anikó Kreatív zenei gyakorlatok – különböző korosztályok részére címmel vállalta előadás tartását. Örömmel fogadtuk a bemutatásra kerülő művészetpedagógiai módszert, ami Sály László (1940) *Kreatív zenei gyakorlataira* épült. (Egyesületünk 2000. decemberében a *Művészetpedagógiai bemutató sorozatunk keretében* ismerkedett meg először Sály László kreatív zenepedagógiájával.)

A módszer célja, ahogyan azt a zeneszerző, zenepedagógus a *Kreatív zenei gyakorlatok* című gyűjteményében is megfogalmazta, a következő: „...zeneileg olyan elemeket felhasználni, amelyek könnyen felfoghatók, nyitottak, de ugyanakkor pontosan körülhatárolt formaviláguk van és zenei iskolázottság nélkül is követhető zenei anyagból épülnek fel. (...)

A gyakorlatok a zenében járatlan emberekkel is eljátszhatók, de komoly zenei képzettséggel rendelkező hangszeres vagy énekes játékosoknak is feladatot jelenthetnek.” Egyesületünk Fekete Anikó személyében találkozott először Sály László kreatív zenei gyakorlatait oktató és továbbfejlesztő szakemberrel, az eltelt 20 év alatt.

Dr. Erdős Ákos Kórushangképzés – kórusmódszertan, Az iskolai és amatőr kórushangképzés elmélete és annak gyakorlati alkalmazása címmel vállalta szakterületének bemutatását.

Az előadó ennek során áttekintést adott a hangképzés elméletének valamennyi részterületéről, amely a kórushangképzésben fontos szerepet játszhat. Az előadó a karvezetői feladatok szempontjai vizsgálva abból indult ki, hogy *a karvezetői tevékenység teljes folyamatában szem előtt kell tartani a megfelelő hangképzés, a hangkímélés alapelvét.* Valamint többek

² A Kecskeméti Kodály Iskolában folyó példamutató szakmai munkát jól illusztrálja a Kodály Iskola 73. születésnap hangversenye, amely 2023. október 26-án 17 órakor kezdődött a Nemesszeghy Márta teremben. A hangversenyen közreműködtek: *a Kodály Iskola kórusai, hangszeres szólistái és a Szakgimnázium Néptánc Tanszakának növendékei.*

Meghívó: <https://www.psalmusarts.hu/assets/koncert-1.jpg>

Műsor: <https://www.psalmusarts.hu/assets/koncert-2.jpg>

között felhívta a figyelmet arra is, *hogy a karvezetői tevékenység során igen fontos szerepe van a repertoár kiválasztásának, az adott műsor összeállításának.* Dr. Erdős Ákos előadása során bemutatta a *Kórushangképzés – Kórusműszertan* című tankönyvét is, ami az Eötvös Kiadó gondozásában, 2023-ban jelent meg. ([Eötvös Kiadó: Főoldal](#))

Egyesületünk, a Psalmus Humanus Egyesület a Kecskeméti Kodály Iskolával az elmúlt évben vette fel a munkakapcsolatot, 2022. május 7-én egy egész napos rendezvény keretében.³

Így került sor a Kecskeméti Kodály Iskola intézményvezetőjének, **Balogné Papp Boglárkának**, majd a tantestület két pedagógusának, **Böde-Harkai Csillának és Kovács Tamásné** felkérésére és a képzés során előadásuk megtartására.

Böde-Harkai Csilla: *Altatók, ringatók, cirógatók, ölbéli népi játékok, népszokások kicsinyeknek és felnőtteknek* címmel tartott előadást. Valamennyi a képzésen részt vett kolléga beszámolójában igen fontosnak találta és elismerően véleményezte Böde-Harkai Csilla bemutatott szakmai programját, értékelve a bemutatott ismertető anyagokat is.

Kovács Tamásné: *A kisiskolás gyermekek és a zene kapcsolata ének órákon a Kecskeméti Kodály Iskolában* címmel adott hírt iskolai munkájáról. Bemutatta, hogy az ének órákon miként kapcsolja össze a mesét, a játékot és a mozgást. sőt lehetőséget adva gyermekeknek zenehallgatás közben is mozgásra, és kifejezve a hangulatukat festéssel is.

Tehetséggondozás Kodály szellemében-

*Kodály Zoltán zenepedagógiai örökségének időszerűsége
a 21. században – integrált művészetpedagógiai program
a hazai közoktatásban*

**A tanár-továbbképzési program megrendezésével tisztelettel emlékeztünk az ország első ének-zenei általános iskoláját megalapító igazgatónőre,
Nemesszeghyné Szentkirályi Mártára (1923-1973)**

A 2023. november 23. és 25-e között meghirdetett képzés ingyenes volt, amit a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület, az ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézete, valamint a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola támogatása tett lehetővé felsőfokú végzettségű pedagógusok számára

³ Lásd: Kodály 140 K. Udvari Katalin: *Tehetséggondozás Kodály szellemében - Szakmai Nap Kecskeméten, a Kodály Iskolában* (2022. május 7.) www.parlando.hu 2022/3.sz. https://www.parlando.hu/2022/2022-3/Szakmai_nap_Kecskem%20E9ten.pdf (Letöltve: 2023. december 15.)

Bővebben: <http://www.tehetseggondozaskodaly-psalmus.hu/>, valamint a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület <https://www.psalmusarts.hu/>, az ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet (<https://music.elte.hu/>), valamint a Kecskeméti Kodály Iskola <https://kodaly-iskola.hu/> honlapokon.

**Tehetséggondozás Kodály szellemében - 2023. november 23-25-ig.
Budapest, ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet
1088 Budapest, Múzeum krt.4/F.**

A tanár-továbbképzés első három előadásának előadói:
Dr. Solymosi-Tari Emőke, K. Udvari Katalin és Balogné Papp Boglárka

***Tehetséggondozás Kodály szellemében
– Konceptió és gyakorlat***

A TANÁR-TOVÁBBKÉPZÉS RÉSZTVEVŐINEK BESZÁMOLÓIBÓL

Az Oktatási Hivatal előírása szerint a továbbképzést igazoló TANÚSÍTVÁNY kiállításának elvárása a képzés résztvevői által ADAPTÁCIÓS terv készítése, amelyben írásban összefoglalják a tanár-továbbképzésen szerzett tapasztalataikat. Ennek a képzés résztvevői most is időben és az elvárásoknak megfelelően eleget tettek.

**A beérkezett Adaptációs tervek, illetve tervrészletek készítői
az alábbiakban megnevezett kollégák:**

- I. Dr. Kosóczki Tamás orgona- és zongoratanár, Bajai Liszt Ferenc Alapfokú Művészeti Iskola
- II. Matin Enikő hegedűtanár, Kecskeméti Kodály Iskola
- III. Pálfi Nikolett ének-zene és néptánc tanár - Kecskeméti Kodály Iskola
- IV. Arnold Eszter ének-zene tanár, karvezető, szolféztanár, Kaposvár: Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola, Kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskola
- V. Beszné Éliás Katalin zongoratanár és korrepetitor, Kecskeméti Kodály Iskola
- VI. Palotás Gábor ütőhangszeres művésztanár, Kecskeméti Kodály Iskola
- VII. Siketné Bíró Beáta szolfézs tanár, Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola – Nyírbátori Tinódi Sebestyén Tagintézménye, Nyírbátor
- VIII. CODA és ZÁRÓKÉP

ADAPTÁCIÓS TERVEK

1) Matin Enikő hegedűtanár, Kecskemét - Kodály Iskola

Örömmel töltött el, hogy lehetőség adódott és aktívan vehettem részt a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület által megrendezett, „*Tehetséggondozás Kodály-szellemében – Kodály Zoltán zenepedagógiai örökségének időszerűsége a 21. században – integrált művészetpedagógiai program a hazai közoktatásban*” című 30 órás akkreditált továbbképzési programon.

Hegedűtanár vagyok. Ez a pályaválasztás nem a véletlen műve volt, tudat alatt mindig nagy hatással volt rám édesanyám, aki végzettsége szerint hegedű- és szolféztanár, általános iskolai énektanár, így már gyermekkoromban körül ölelt az énekszó, hegedűszó. Vallom, hogy a zenei nevelés a kisgyermek értelmi és érzelmi nevelésének az egyik leghatékonyabb eszköze. Mindig is magaménak éreztem a kodályi elveket, ami a magyar mondóka és dallamkincsen alapul, ezért is jelentkeztem erre a három napos képzésre.

Úgy gondolom mindig is nehéz volt tanárnak lenni, de különösen nehéz ma, amikor olyan világban élünk, amely olyan gyorsan változik. Ma a helyzet egészen más és bonyolultabb, mint az én időmben: a gyermekeket túl sok inger éri, rengeteg szabadidős program közül választhatnak, késő délutánig az iskolában vannak, a hangszeren való tanulás, gyakorlás szinte a lista legvégén áll. Hogyan ösztönözzem, motiváljam őket? Van-e értelme ennek az időnként szélmalomharcnak tűnő munkának? Vajon ebben a változó világban, ahol élesedik a versenyhelyzet, a piacképesség, a pénzközpontúság, ki tudjuk-e találni, hogy milyen lesz a világ öt-tíz év múlva? Milyen világra készítem fel a gyermekeket, illetve a saját gyermekemet (legyen szociális érzékenysége, vagy inkább legyen mindenkit eltipró, sikerorientált, céltudatos)? Mit tegyek, mint hangszeres tanár? Ragaszkodjak a „rég” értékekhez, ami már lehet, hogy elavult, de azért valami támaszt nyújt számomra? Ezekkel a kérdésekkel vezérelve érkeztem a továbbképzés első napjára, és sorra kaptam a megerősítő válaszokat a nap folyamán.

2023. NOVEMBER 23.

Elsőként **dr. Bodnár Gábor** egyetemi tanár, az ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet intézetigazgatója köszöntötte a képzés résztvevőit, majd **dr. Solymosi-Tari Emőke** bevezető előadásával folytatódott a képzési program. Teljesen elvarázsolt dr. Solymosi Tari

Emőke fiatalos lendülete, lelkesedése, előadása, ahogy arról beszélt, hogy mennyire fontos számára szerkesztő- és műsorvezetőként, hogy a gyermekeket a zene iránti szeretetre nevelje, és hogy mennyire hisz abban, hogy egy meghatározó zenei élménnyel meglehet nyitni a fiatalok lelkét. Arra hívta fel a figyelmet, hogy a mai gyermeknek nagyon fontos, hogy egyszerre több inger érje őket, komplex- több művészeti ág bevonására van szükség (pl. zene és tánc, film) a színpadon, hogy figyelmüket fenn lehessen tartani. Szó esett a Záborszky Kálmán Kossuth-díjas karmester által kezdeményezett „*Felfedezőúton*” című sorozatról is, amely program célja, hogy 5-től 10 évesekig olyan 45 perces előadásban részesülhessenek, melynek szerkesztési elve az értékelvőség, a magas minőség, az összművészeti jelleg, a változatosság, az életkori sajátosságok figyelembevételével. Sajnálattal vettem tudomásul, hogy ezekre az előadásokra csak a XV. és XVI. kerületben élő fiatalokat tudják fogadni.

Ezután **K. Udvari Katalin** a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület alapító elnökének előadásában betekintést nyerhettünk a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület kiadványaiba. Videókat tekintettünk meg az egyesület tevékenységéről, valamint Vekerdy Tamással készült videófilmben arra a kérdésre kaptunk választ, hogy miért kell az zene, és milyen egy jól működő iskola felépítése? K. Udvari Katalin előadása, személyisége is abban erősített meg, hogy a tehetséggondozás Kodály szellemében nemzeti örökségünk, és ennek a lánagnak örökké égnie kell bennünk, nincs más út.

Balogné Papp Boglárka, a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője bemutatta iskolája kodályi zenepedagógiai hagyományokon alapuló, és működő hétköznapjait, ahol egyszerre van jelen az ének, a hangszeroktatás, a néptánc. Betekintést nyerhettünk a kisfilmeken keresztül az iskola életébe, az ott folyó kórusmunkáról, az alapfokú művészetoktatásról, a zenei gimnázium szakmai munkájáról, a szakgimnáziumi oktatásról.

Böde-Harkai Csilla a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola néptáncpedagógusa az ölbeli játékokról beszélt. Szerintem nagyon időszerű ez a téma, hiszen a XXI. században megváltoztak a körülmények a gyermekek körül. Napjainkban a gyermekek környezetében gyorsabban beszélnek a felnőttek, megnövekedett a környezeti zaj mennyisége és erőssége. A gyermekekre a média is hatással van, háttérbe szorult az élő beszéd, az ének, a mondókázás, ennek eredményeképpen a legtöbb óvodáskorú gyermek nyelvi teljesítménye elmarad az életkorának megfelelő szinttől. Ráadásul míg régen természetes volt ez az anya-gyermek közötti bizalomjáték, áthagyományozta az anya gyermekére, most az anyáknak újra kell tanítani ezeket az ölbeli játékokat. Pedig köztudott, a hogy például a testrészeket megnevező ölbeli játékok játékos formában segítik a gyermeket önmegismerésében, az önmagáról alkotott kép fölépítésében. Testének, külső kinézetének megfelelő ismerete nélkül nehezen, hiányosan alakulnak ki azok a készségei, amelyek lehetővé teszik később számára az olvasás – írás - számolás problémamentes elsajátítását. Bizonyított ugyanis, hogy a testkép hiányosságai vezetnek a vizuális észlelés zavaraihoz, amelyben a mozgásfunkció zavarai is jelentős szerepet játszanak. Ezután Csilla a Kodály-koncepció alkalmazásának lehetőségeiről beszélt a néptáncoktatás során. Azért tartom ezt is időszerűnek, mert a mai világ, a média azt sugallja, hogy „valósítsd meg önmagad”, „érvényesítsd érdekeidet”, ám ez nem mindegy, hogy a közösségen kívül, vagy a közösségen belül történik. A körjátékok, a dalos játékok már óvodáskorban rávezethetik a gyermekeket arra, hogy mennyire jobb, ha ez az önmegvalósítás egy közösségen belül történik, és nem magányosan, a világtól elszigetelve. Fontos a népszokásaink megőrzése, ápolása is (pl. húsvétkor, karácsonykor). Csilla közösségépítő jelleggel minket, hallgatókat is bevont egy-két ölbeli játékba.

Vass Veronika az iskoláskor előtti zenei nevelés hatásáról, és az énektanítás általános iskolában című előadása azért volt érdekes számomra, mert én is osztozom Kodály azon elvén, miszerint a gyermek zenei nevelését már a fogantatás pillanatától, kilenc hónappal a

születés előtt el kell kezdeni. Második diplomámat óvodapedagógus szakon szereztem, és pontosan ebből a témából írtam szakdolgozatomat. Gyermekem megszületése után magam is tartottam baba-mama foglalkozásokat, illetve zeneóvodai foglalkozásokat, így személyes tapasztalataimra támaszkodva, és a különböző pszichológiai kutatásokat olvasva vallom, hogy a zenei nevelés a kisgyermek értelmi és érzelmi nevelésének az egyik leghatékonyabb eszköze, hiszen számtalanszor meggyőződhettem kislányom révén is, hogy a korai zenei fejlesztésnek milyen pozitív hatásai vannak. Sosem fogom elfelejteni, mikor gyermekem élete első szavát: „hinta” énekelve ejtette ki, vagy mikor alsó tagozatos volt, és a tízesével történő számolást százig énekelve tanulta meg, amihez a dallamot saját maga találta ki, mert így könnyebb volt neki.

A csütörtöki nap zárásaként a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület által készített *Hétszínvirág* című kisfilmet néztük meg.

2023. NOVEMBER 24.

Fekete Anikó (ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet oktatója) kreatív zenei gyakorlatai, személyisége nagyon inspiráló volt számomra, ezen a téren szeretnék én is még sokat fejlődni. Az itt tanult gyakorlatokat fogom használni tanításom során.

Dr. Erdős Ákos egyetemi docens kórushangképzés-kórusmódszertanról tartott előadása nagyon érdekes volt számomra, és arra hívta fel a figyelmet, hogy mennyire fontos a helyes légzés. A hegedűoktatás során is fontos az éneklés a helyes frazeálás, formálás, a súlypontok szempontjából.

Kaibinger Pál zenetanítás a gyógypedagógiában című előadása azért volt számomra fontos, mert rávilágított arra a hallomásból már ismert megállapítást, hogy „*a zene határtalan, nemtől, kortól, egészségi állapottól független univerzális eszköz, világnyelv, amivel gyógyítani is lehet. Pár percre is képes megnyitni az ember lelkét beszéd nélkül.*”

Mára sajnos megnövekedett a SNI gyermekek száma, amihez mi zenetanárok kevésbé vagyunk felkészültek, hiszen nem rendelkezünk gyógypedagógiai végzettséggel, de ha a mintaadás, a támogató szemlélet vezérel minket, akkor a zenével fejlődhet a gyermek.

Reikort Ildikó az ember és a zene kapcsolatáról szóló előadása szintén a zene gyógyító erejére hívja fel figyelmet, mint ahogy Kodály is mondta: „*A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható.*” Ezt az elvet követve igyekszem a hegedű órát megtartani.

Kovács Tamásné a Kecskeméti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium és Alapfokú Művészeti Iskola énektanára kedves személyisége magával ragadó volt. Videófilmek megtekintésével betekintést nyertünk egy énekórába, ahol a játék és a mese, a mozgás öröme, a zene átélése volt a vezérfonal. Majd mi is kifejezhettük magunkat zenehallgatás közben mozgással, festéssel, illetve egy-két körjátékot is eljátszottunk.

A napot **Tóth Zsuzsanna** által vezérelt interaktív játékos gyakorlatokkal zártuk a drámapedagógia eszközeivel. Nagy élmény volt számomra.

2023. NOVEMBER 25.

Dr. Pásztor Zsuzsanna munkaképesség-gondozás témakörében tartott előadása volt számomra a legemlékezetesebb a három nap közül. Zsuzsa néni egészségi állapota csodálatot kelt bennem, ezentúl nagyobb hangsúlyt fogok fektetni a gyermekek hangszeres játéka előtt és után a kezek tornáztatására, testük átmozgatására.

Baráth Zoltán a számítógép alkalmazása a zeneoktatásban című előadása egy kicsit más témában zajlott, mint amire gondoltam a cím alapján. Jobban örültem volna néhány kottairó program bemutatásának, amire nagy szükségem lenne a tanítás során. Számomra ijesztő volt a mesterséges intelligencia jelenléte a zenében.

A napot **Dr. Kovács Henrik** egyetemi docens zárta a néptáncoktatásban rejlő nevelési lehetőségről beszélve. Az elméleti bevezető után számos gyakorlati útmutatót kaptunk. Aktív táncal magunk is megtapasztalhattuk, hogy a tánc milyen figyelemmegosztó, fejlesztő tevékenység, amiben egyszerre van a mozgásos koordináció, a kreativitás, a csoportos együtt mozgás lehetősége

A továbbképzés során szerzett tapasztalataim azt erősítették meg továbbra is bennem, hogy Kodály országában, a globalizáció korában fontos, hogy saját értékeinket ismerjük, tartsuk meg, de a világ egészéről való tájékozottsággal, nyitottsággal éljünk és alkossunk ott, ahol élünk. Saját országunk megváltozott társadalmi feltételeihez kell igazítanunk hagyományos tanítási, zenetanítási módszereinket a szívünket, lelkünket követve.

„A zenével nemcsak zenét tanulunk. Az ének felszabadít, bátorít, gátlásokból, féltékenységből kigyógyít. Koncentrál, testi, lelki diszpozíciót javít, munkára kedvet csinál, alkalmasabbá tesz, figyelemre- fegyelmre szoktat, egész embert mozgat, nemcsak egy-egy részét.” (Kodály 1982.)

Köszönet a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesületnek, különösen K. Udvari Katalinnak, hogy lehetővé tették számunkra, hogy részt vegyünk ezen az élményekkel gazdag, szakmai tudást ösztönző és fejlesztő továbbképzésen, ahol rendkívüli előadókkal találkozhattunk. Jó volt látni, hogy mennyire elhivatottak, lelkesek, és hitelesek szakmájukban!

Kecskemét, 2023. december 9.

**2.) Pálfi Nikolett ének-zene-és néptánc tanár, Kecskeméti
Kodály Iskola
Adaptációs terv (2023.11.23 -25.)**

2023. november 23-25. között lehetőségem adódott részt venni a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület által rendezett Tehetséggondozás Kodály szellemében című továbbképzésén. Számos előadást hallgathattunk meg, melyek témája mind nagyon aktuálisak a mai ének-zeneoktatásban.

Az első napon dr. Solymosi-Tari Emőke: *Ismeretterjesztés vagy élményadás?* című előadásával kezdtük a napot, mely nagy hatással volt rám. Az ő munkássága nagyon meghatározó a szakmában. Én is gazdagodtam hasznos és új ismeretekkel, melyeket figyelembe fogok venni, amikor magam is kapok egy feladatot, ha koncertet kell megszerveznem. Kiváló ötletekkel gazdagodtam, melyeket használni fogok végzős osztályom búcsúkoncertjén is.

A napot főszervezőnk, K. Udvari Katalin előadásával folytattuk. Katalin előadása és életműve már a kecskeméti szakmai napon is lenyűgöző volt. Magam is Kodály iskolás voltam 12 évig, és emlékszem azokra a pozitív hatásokra, melyek minden nap értek. Ezek miatt is meghatódva hallgattam Balogné Papp Boglárka Igazgatónőnk szavait, mikor bemutatta az iskolánkat.

Böde-Harkai Csilla ölbéli népi játékokat elvarázsoltak, és mindenki arcára mosolyt csaltak. A gyakorlati feladatok nagy élményt nyújtottak.

Vass Veronika előadása nagyon hasznos volt számomra. Mivel alsó és felső tagozaton is tanítok éneket, így azt gondolom, hogy az ő előadásából tanultam a legtöbbet. Nagyon tetszett, hogy többféle gyakorlatot megcsináltatott velünk, így magunk is megtapasztalhattuk egy-egy gyakorlat hasznosságát.

A nap végén pihentető volt a *Psalmus Humanus* film megtekintése.

Második nap frissítőként hatott Fekete Anikó *Kreatív zenei gyakorlatok különböző korosztály részére* című előadása. Úgy gondolom, hogy az ott elhangzottakból is tudok majd beleépíteni saját munkámba, mivel középiskolában is tanítok. Tetszettek a gyakorlati feladatok.

Kíváncsian vártam dr. Erdős Ákos előadását. Azt reméltem, hogy kapok a kezembe gyakorlati feladatokat, melyeket nem csak a kórushangképzésben használhatok, hanem énekórán is. (Jó lett volna még több gyakorlati rész.)

Kaibinger Pál előadása is lenyűgöző volt már a korábban említett szakmai napon. Ez a téma nagyon közel áll hozzám, hiszen végzős zeneakadémistaként terveztem felvételizni a gyógyepedagógia szakra, de sajnos akkor azt a választ kaptam, hogy a képzést, amire jelentkeznék, sajnos csak tanító szakosok végezhetik el.

Mindig csodálattal nézem, hogy a sérült gyermekekre is milyen pozitív hatással van a zene. Kovács Tamásné Anikó munkáját közről ismerem. Anikót nagyon nagyra becsülöm kollégaként is. Én általában 3. osztálytól felfelé tanítok, de az ő gyakorlati feladatai között is akadt olyan, amit biztosan tudok majd én is használni.

Számomra a nap fénypontja Tóth Zsuzsanna drámapedagógiai foglalkozása volt. Már rengeteg hasznos információt kaptunk aznap, viszont Zsuzsanna foglalkozása felfrissített minket. Nagyon jó ötletnek tartottam őt tenni a nap végére. A sok játékos feladat hatalmas élményt nyújtott, biztosan tudom, hogy egy-egy gyakorlatát átveszem majd és beépítem a munkámba.

A továbbképzés utolsó napja nagyon pezsdítően indult. Pásztor Zsuzsanna életműve szintén lenyűgöző. Nagy motiváló erővel bírt látnom, hogy Zsuzsanna ilyen szép korban is nemcsak szellemileg, de testileg is fiatalokat meghazudtoló energiával rendelkezik. Nagyon tetszettek a léggömbös gyakorlatok. Amit magam be tudok majd építeni a munkám során, az a mozgáspihenő. Ezt mi magunk is kipróbáltuk az előadás során többször is, és tapasztaltam a pozitív hatásait.

Baráth Zoltán előadását kíváncsian vártam, de sajnos nem azt kaptam, amire számítottam. Reméltem, hogy kapunk segítséget arra, hogy a digitális térben hogyan tudnánk eligazodni.

Az utolsó nap zárásaként dr. Kovács Henrik tartott nekünk néptáncal egybekötött előadást. Ének-zenetanár diplomám mellett néptáncpedagógus diplomával is rendelkezem. Mivel minden évfolyamban, ahol éneket tanítok beépítem a magyar néptánc elemeit az adott anyaghoz kapcsolódóan, így elmondhatom saját tapasztalatomat, miszerint a gyerekek nagyon élvezik a néptáncot az énekórán. Néptáncelemekkel lehet színesíteni az óra menetét. Nagyon jól éreztem magam az előadás során, főként, mikor mi is felálltunk táncolni.

Összegzésként szeretném leírni, hogy a továbbképzés mindhárom napján kiváló előadóktól hallhatunk jobbnál-jobb előadásokat. Rengeteg hasznos ismeretanyaggal gazdagodtam. A szervezés tökéletes, a továbbképzésen való részvétel mindössze regisztrációs díja teljes mértékben megfizethető volt. Szeretettel ajánlom nemcsak ének szakos kollégáknak ezt a továbbképzést. Továbbá itt szeretném megköszönni K. Udvari Katalin szervezői munkáját. Kecskemét, 2023. 12. 06.

3.) Arnold Eszter ének-zenetanár, karvezető, szolfézstanár, Kaposvár: Kaposvári Kodály Zoltán Központi Általános Iskola, Kaposvári Liszt Ferenc Zeneiskola

Bevezetés

Több mint 15 éve dolgozom szolfézstanárként, munkám során egyaránt tanítottam kisiskolás gyerekeket, illetve középiskolásokat is szolfézásra. Mindig fontosnak tartottam azt, hogy

tudásom naprakész legyen, fejlesszem magam, és elsajátítsam azokat az új módszereket, gyakorlatokat, amelyekkel a lehető legtöbb gyermek számára be tudom mutatni a zenei nevelés fontosságát, rá tudok világítani arra, hogy mennyire sokat hozzá tud tenni a zeneoktatás a gyermekek neveléséhez, fejlődéséhez. Annak ellenére, hogy az eddig elvégzett iskoláim, pedagógus szakvizsgám miatt még rengeteg időm volna megszerezni az előírt továbbképzési pontszámot, mindig figyeltem a lehetőséget egy esetleges zenei továbbképzésre. Nagy öröm volt számomra a program meghirdetése, mivel hosszú idő óta először találtam kifejezetten ének-zene tanárok részére kiírt kurzust. A programterv alapján kíváncsian vártam az oktatási napokat abban bízva, hogy értékes, mindennapi munkám során is hasznosítható új ismeretekkel, gyakorlatokkal és módszerekkel térhetek haza. Pozitív élményekkel és tapasztalatokkal gazdagodtam, és örültem, hogy több olyan művészetpedagógiai módszert is megismerhettem, melyekből egész sokat tudok alkalmazni a gyakorlatban, mivel tanítok ének-zene tagozaton, sima énekes osztályban, illetve tanítok zeneiskolában szolfézst is. Véleményem szerint több olyan módszerrel is megismerkedhettünk, amelyeket hasznos volna akár rendszeres egy vagy 2 éves képzésként is oktatni annak érdekében, hogy a Kodály által életre hívott örök érvényű elveket, eszméket és tanokat a mai kornak megfelelő eszközökkel, gyakorlatokkal, korszerű, a diákok figyelmét és érdeklődését megragadó új módszerekkel tudjuk átadni. Ezek közül kiemelnék hármat, amelyek alább részletesebben is bemutatok, illetve ezek alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati tapasztalataimat is megosztom.

Dr. Erdős Ákos előadása: Kórushangképzés – kórusmódszertan

Mivel nekem volt felnőtt kórusom, illetve most van egy kamarakórusom, ezért nagyon vártam dr. Erdős Ákos előadását. Gondolom legtöbben - én is - hozott beéneklési gyakorlatokból dolgozunk, amit a főiskolán, illetve a kórusokban, amikbe jártunk, „magunkra szedtünk”. Ákos az előadásában beéneklési gyakorlatokat mutatott, mert ez nagyon fontos.

Ugyanúgy, mint a sportoló számára a bemelegítés. Ahogy egy sportolónál is fontos bemelegíteni a szalagokat, ízületeket, hogy meg ne húzódjon, ne sérüljön meg, ugyanúgy a hangszalagokat is be kell melegíteni kóruspróba előtt. Erre eddig nem fektettem akkora hangsúlyt, pedig kellett volna. Ákos segített abban, hogy otthon elővegyem a műveket, amit a karácsonyi koncerten fogunk énekelni, és azokat átnézve a művekhez igazítottam a beéneklést. Aztán a kóruspróbán már az új beénekléssel énekeltem be, és valóban, egy két frázisnak, ami nehezebben ment, jót tett az úgynevezett „rávezető” beéneklése gyakorlat.

Nagyon örülök, hogy személyesen is találkozhattam a Tanár Úrral! Mindenkinek, akinek kórusa van, hasznos volna, ha részt venne Ákos kurzusain, illetve jó lenne, ha Ákosnak lennének nem csak hétvégi, rövid kurzusai, ahol nagyon kevés idő van a téma kifejtésére, hanem minimum fél éves, vagy egy éves továbbképzések.

Kaibinger Pál előadása: Zenetanítás a gyógypedagógiában. Fogyatékkal élők oktatása-nevelése. (ULWILA SZÍNES KOTTA)

Az ULWILA kottát már ismertem, és nagyon jó, új és innovatív terméknek tartom. Hiszen nem minden gyereknek sikerül elsajátítania a kottaolvasást, de mindegyik szeret énekelni, mozogni, még akkor is, ha esetleg fogyatékkal él. Ez a kottafüzet egyedülálló tulajdonságokkal rendelkezik, amelyek megkönnyítik azoknak a zenélni vágyóknak az életét, akik kicsit nehezebben írnak, olvasnak, SNI-k, Down szindrómások, fogyatékkal élők. Az Ulwila színek segítségével azonnal azonosíthatjuk a különböző hangokat és hangközöket a kottán. Például a háromszög a nagyon magas hangokat jelenti, míg a négyzet a magas

hangokat képviseli. Az egyszerű alakzatok könnyen érzékelhetők és megjegyezhetők, ezért ideálisak a kezdő zenei tanulóknak is. A színes kottával még a nehéz hangközők és akkordok is könnyen leolvashatók, és lehetővé teszik a komplexebb zenei darabok megtanulását is. Az Ulwila kottafüzetek nemcsak a zenei hangokat jelölik, hanem a ritmust is. A különböző ritmushosszokat különböző méretű és vastagságú vonalak jelzik. Ez segít a zenészeknek abban, hogy pontosan értelmezzék az időzítést és a ritmust a kottában, ami kritikus szerepet játszik a dalok kivitelezésében és a zenei stílusok pontos követésében. Az Ulwila színes kották tartós papírból készülnek, hogy biztosítva a hosszú élettartamot és a tartósságot. Említettem a dolgozat elején, hogy zenei tagozatos általános iskolában tanítok, de nem csak zenei tagozatos gyerekeket. Ez az a módszer, amit be tudok vinni egy nem zenei tagozatos általános tagozatos osztályba is.

Az „A”-s osztályok a normál, általános tagozatos osztályok. Itt sok az olyan gyerek, aki szeretne énekelni, zenélni, de pl. kottát nem tud olvasni, és feladja nagyon hamar, mert ez nehéz viszont, ha az Ulwila kottát használom, akkor neki is egy élmény, hogy azonnal tudja olvasni, és hogy nem is olyan nehéz, mint hitte. Ezek után pedig sokkal könnyebben elsajátítja a rendes kottaolvasást is.

Összességében elmondható, hogy az Ulwila színes kotta a zenei iparban egy egyszerű, mégis hatékony eszköz, amely megkönnyíti a zenei művek megtanulását és előadását. Ezt a módszert szívesen alkalmazom, szeretik a gyerekek, hamar jutnak sikerélményhez.

Kovács Tamásné Anikó előadása: A Kecskeméti Kodály Iskola életéből

Nagyon jól felépített előadás volt, nem tudtam miről fog szólni, mit várhatok, de teljesen egyetérték Anikóval, hogy a kicsi gyermekek lételeme: a mese, a játék, a mozgás. Ismertem Tá bácsi, és Titi néni történetét a Fecskemesét, de ahogy Anikó mesélte annyira magával ragadó volt, hogy az jutott eszembe, szívesen járnék hozzá szolfézs órára is. Amit a zenei tagozatosoknak adaptáltam Anikó előadásából, az „*A zene, mint rajz, a rajz, mint a zene térképe*” Az volt a lényege, hogy megadta, hogy a bizonyos ritmusok pl. a negyedek azok pontok, a nyolcadok hullámos vonalak, az irányát is jelezni kellett. Ha magasabban kezdődött, akkor magasabbra írtam a pöttyöt, ha lejjebb, akkor lejjebb, de az irányát is rajzolni kellett.

Választhattunk, hogy vízfestéssel, vagy zsírkrétával szeretnénk dolgozni, s indult a zene. Először csak megfigyeltük, aztán lerajzoltuk. Nagyon élveztem, s láttam mindenkinek egy élmény volt festeni, rajzolni. Akkor már megfogalmazódott bennem, hogy ezt a zenei tagozatra mindenképpen beviszem. Éppen a Mátrai képeket vettük 6. osztályban. Már tudták a dalokat, ismerték őket. Amikor elmondtam, hogy rajzolni fogunk, teljesen fel voltak háborodva, mert ők rajzórán jobban szerettek rajzolni, mint énekórán, és különben is, ők ének tagozatosok, ők énekelni szeretnének. Aztán elmondtam nekik, hogy nem úgy fogunk rajzolni. Adtam instrukciókat, ahogy Anikótól tanultam, és akkor rájöttek, hogy nem olyan lesz, mint rajzórán, s kíváncsiak voltak, hogy a másik, hogy fogja ezt a dallamot lerajzolni. Természetesen egy példán keresztül bemutattam a táblánál, s aztán jött a Mátrai képek: A Vidróczi híres nyája. Annyiféle „dallam rajz” született, mert volt, aki nem a dallamot, hanem az alsó szólamokat rajzolta, mert az jobban tetszett neki. Nagyon ügyesek voltak, és kérték, hogy ilyet csináljunk legközelebb is.

Összegzés:

Ez a kurzus Budapest szívében egy valóban számomra felejthetetlen élmény volt. A sok oktatásban eltöltött idő után az ember kevésbé fogékony az új tanulási lehetőségekre, ám ez a továbbképzés megmutatta nekem, hogy mindig van mit tanulni és fejleszteni az embernek, legyen az bármi szakterület. A kurzus során olyan új módszereket és megközelítéseket ismertem meg, melyek ihletet és frissességet adtak a tanári munkámban. Az eddig már ismert technikák mellett sok új megközelítést és eszközt sajátítottam el, amiket azóta is sikeresen alkalmazok óráimon. Az új technikák által nemcsak jobban tudok alkalmazkodni és adaptálni a különböző tanulói stílusokhoz és igényekhez, de a saját kreativitásom is fellendült.

Fontos hangsúlyozni, hogy ez a továbbképzés továbbra is fontos számomra. Az énektanári szakma folyamatosan fejlődik és változik, és ahhoz, hogy a diákjaimnak mindig a lehető legjobbat nyújthassam, továbbra is nyitott szemmel kell járnom, és törekednem a folyamatos önfejlesztésre. A továbbképzésen való részvételem igazán hasznos és inspiráló volt számomra, köszönöm, hogy részt vehettem rajta. A jövőben is keresni fogom a lehetőséget az ehhez hasonló fejlesztő és mélyítő kurzusokon való részvételre. Az elkötelezettségem a tanári munka iránt erős, és hiszem, hogy az életfogytig tartó tanulás és fejlődés mindannyiunk számára fontos.

4.) Beszné Éliás Katalin zongoratanár és korrepetitor - Kecskeméti Kodály Iskola Adaptációs terv a „Tehetséggondozás Kodály szellemében” továbbképzési programhoz

Zongoratanár és korrepetitor vagyok a Kecskeméti Kodály Iskolában.

26 éve tanítok a zeneművészeti szakgimnáziumban fuvola és magánének tanszakokon korrepetitorként. Ugyanezen növendékeknek zongora kötelező tárgyat is tanítok. A tehetséggondozás tanári hivatásom alappillére. A szakgimnáziumban „élsportolókkal” dolgozunk, akik önkéntesen választották a zenei pályát. Tanulmányaik elsődleges célja a hangszeres ismereteik tökéletesítése, technikai lehetőségeik fejlesztése, valamint zenei kifejezőképességük gazdagítása. Mindez egy különleges mester-tanítvány kapcsolatban történik. A tanár egész személyiségével adhatja át mindazt, amire tanítványának személyre szabottan szüksége van.

A képzés során elhangzott előadások sok új információval és élménnyel szolgáltak, ugyanakkor hangszeres tanárként is megerősítést kaptam számos megközelítésben, amit évtizedek óta magam is alkalmazok.

Dr. Solymosi-Tari Emőke előadásából leginkább az Ujfalussy Józseftől származó CANTARE – INCANTARE szókapcsolat ragadott meg. A zenének ez az elvarázsoló képessége.

Amikor növendékeimmel túljutunk a technikai problémákon és eljőhet a zenei kidolgozás ideje, mindig a KÖZLÉS képességét igyekszem nyitogatni. Ha erre az elvarázsolásra képesek lesznek, akkor a hallgatósághoz eljut az, amit a zenélésükkel közölni szeretnének.

A sokszor idézett transzfer hatást növendékeimnél régóta tetten érem. Iskolánkban évtizedek tanulmányi átlagai bizonyítják, hogy a konzisok közismereti eredményei bizonyos tekintetben jobbak a normál gimnáziumi osztályénál. Pedig a gyakorlás miatt sokkal kevesebb idő áll rendelkezésükre, hogy ezekkel a tantárgyakkal foglalkozzanak.

Barkóczi Ilona és Pléh Csaba vizsgálati eredményeit csak megerősíteni tudom. Tanítványaim a főtárgy mellett kórusban énekelnek, valamint különböző zenei tárgyakat tanulnak, ami által személyiségük intellektuálisan és emocionálisan sokkal fejlettebb kortársaiknál. Ez pedig egybecseng dr. Freund Tamás megállapításával is.

Vekerdy Tamás online előadásában nagyon tetszett, amikor arról beszélt, hogy az iskola szíve a színházterem. Nagy szerencsénk van, hogy a Kecskeméti Kodály Iskolának csodálatos díszterme van, ami otthont adhat rengeteg iskolai eseménynek. Mi a szakgimnazista növendékekkel szinte minden héten színpadra állunk, zongorakísérőként pedig velük együtt részese vagyok a produkciónak. Megható látni, amikor a színjátszó napon, vagy a kóruskoncerten ugyanezek a fiatalok a művészi kifejezésük egy másik formájában mutatkoznak meg – lelkesen, tehetségesen, kifejezően.

Böde-Harkai Csilla előadása rámutatott, hogy az édesanyáknak mekkora felelőssége és lehetősége van abban, hogy gyermekeikkel az ölbéli játékok segítségével fejlesszék a gyermek testi-szellemi-lelki jóllétét. Ez a közösen megélt élmény nagyon meghatározó az anyanyelvi és mozgásfejlődés, a szocializáció, az értelmi és érzelmi intelligencia és az idegrendszer fejlődése szempontjából.

A közös élmények oxitocinnal is megajándékozzák babát és mamát. *„Az anya nem csak testét adja gyermekének, lelkét is a magából építi fel.” (Kodály Zoltán)*

Vass Veronika előadásában nagyon élveztem, amikor ritmushangszerekkel játszottunk. Felszabadító volt megélni ezeket a játékokat, amivel koncentrációs, dinamikai és ritmus gyakorlatokat végeztünk. Tanulság számomra, hogy a komoly konzis munkában időnként lehetne egy kicsit lazán játszani. Nem szokványos eszközöket alkalmazni, felszabadítani a növendéket, aki lehet, hogy egy kicsit túl közel áll a saját problémájához. Távol lépve, a játékban megoldásra találhat. Nagyon tetszett, amikor egy zeneművet mozgással kellett kísérni. Ezt én is ki fogom próbálni.

Fekete Anikó előadása:

„Tanári eredményesség és tanulói motiváció összefüggésben állnak egymással.”

Szerencsére ez az állítás a szakgimnáziumban megkérdőjelezhetetlen. A kreatív zenei gyakorlatokra azonban nem mindig jut idő, pedig nagy mértékben segítené több készség fejlődését. Tervem, hogy az improvizációt beépítem óráimba.

Dr. Erdős Ákos „*A hangszeresség háttérében ott kell lennie az éneklésnek!*”

Iskolánkban a kóruséneklés természetes tevékenység növendékeink számára. Ennek áldásos hatását tapasztalhatjuk a színpadi szereplés rutinjában és a közösséghez tartozásban. Egy hangszeres számára az énekelve formálás fontos segítség. Amit énekelve sikerül megformálni, az a hangszerrel is sikerülni fog.

Kaibinger Pál is beszélt arról, hogy a zenetanárnak mekkora szerepe van abban, hogy kettesben lehet növendékével. Ez óriási lehetőség a kamasz tanítványimnál. Az emberi kapcsolat és bizalom építése nélkül elképzelhetetlen a közös munka, az együtt muzsikálás. A neuromuzikológiai információk sok újdonsággal szolgáltak. Mesélni fogok róla növendékeimnek is.

Kovács Tamásné kolléganóm munkásságát már jól ismerem. A mozgás örömét én is próbálom beleszőni az oktatásba. Zenehallgatásnál nagyon fontos, hogy ne passzivitásban történjen, hanem érzelmeket generáljon, közben a képzelet szárnyaljon és az élményekkel azonosulni tudjunk. Izgalmas játék volt az érzéseinket rajzba, festménybe önteni.

Dr. Pásztor Zsuzsannát minden zenetanárnak receptre írnám fel!

A lufis gyakorlatok csodálatosak! Tanítványaimmal már el is kezdtük a lazítást lufival.

Általános tapasztalatom a középiskolásaimnál, hogy a mozgás, a friss levegőn végzett séta, egészséges táplálkozás szinte az utolsó helyen áll. Igen nagy megterhelésnek vannak kitéve, fizikailag és mentálisan is. Sajnos az évtizedek alatt a lényeg nem változott. A konzisos számára nincs megfelelő testnevelés óra. Veszélyes gyakorlatokat kell végezniük, amire pedig igazán szükségük lenne, azt nem kapják meg az órákon. Bárcsak az Oktatási Hivatal illetékesei egyszer erre is felfigyelnének!

Így marad a hangszeres tanár felelőssége, hogyan segíti tanítványai útját ezen a területen is. Én ezentúl is mindent meg fogok tenni. Felvértettem magam Zsuzsa néni füzeteivel, amit csak lehet ezentúl beépíték az óráimba. Tudatosítani fogom tanítványaimban, hogy kemény munkát végeznek, ami megfelelő regenerálódás nélkül nem végezhető, hosszú távon pedig problémákat okozhat.

K. Udvari Katalinnak köszönet, hogy létrehozta a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesületet. Csodálatos munkatársak csatlakoztak hozzá, akik szakterületükön kimagasló tudással, lelkesedéssel és szeretettel működnek. Ez itatta át a 3 napos képzés programját is. Bízom benne, hogy mindannyian, akik részt vettünk rajta, magunkkal visszük ezt a gazdagságot és a jövőben beépítjük pedagógiai munkánkba.

Budapest, 2023. december 10.

1.) Palotás Gábor ütőhangszeres művésztanár, Kecskeméti Kodály Iskola - Adaptációs terv és beszámoló a 2023. november 23 és 25 között megrendezésre kerülő „Tehetség gondozás Kodály szellemében” továbbképzés kapcsán

Háromnapos, koncepciókat és gyakorlati felhasználásokat középpontba helyező továbbképzésen vehettem részt a Psalmus Humanus Művészetpedagógiai Egyesület szervezésében, melynek az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Művészetközvetítő és Zenei Intézet adott helyt. A program előzetes rövid ismertetéséből kiderült, hogy számos területről érkeznek előadók, akik a kodályi szellemiség értékének megőrzésén túl annak egyfajta továbbgondolását, mindennapokban való alkalmazását mutatják be saját szakterületükön.

Az első nap első előadója rögtön egy nagyon ismert hölgy volt, **dr. Solymosi-Tari Emőke**, zenetörténész, egyetemi docens, a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti tagozatának vezetője. Az „Ismeretterjesztés vagy élményadás?” című előadásában egy olyan fontos témát járt körbe, mely megkerülhetetlen a zenepedagógiában dolgozóknak. Számomra a legnagyobb hatású gondolat az volt, amikor az előadó a memória és az érzelmi kötődés kapcsolatát mutatta be neurológiai, pedagógiai és pszichológiai szempontból. Teljes állású tanárként magam is érzem és látom, hogy mennyire fontos a tananyag megkérdőjelezhetetlenül magas minősége, valamint megtanításának nem csak száraz információn, hanem emocionális kapcsolat kialakításán való módja. Úgy érzem, hogy az itt elhangzottak megerősítettek abban, hogy erre továbbra is nagy hangsúlyt fektessek, azonban a későbbiekben szeretném a növendékeimnek is elmagyarázni azt, hogy miért is fontos a fent említett két tényező kapcsolata az ő életükben – nem csak a hangszer tanulásra vonatkoztatva, hanem a jövőjük alakulását is szem előtt tartva. A pedagógusok által gyakran idézett „teljes emberre válás” egy fontos pontjának érzem ezt a gondolati síkot.

A nap második előadója a szervező egyesület elnöke, **K Udvari Katalin** volt, kinek prezentációja az integrált művészetpedagógiai programról szólt. Katalinról már az első beszélgetés alkalmával kiderült, hogy nagyon komoly és mélyreható tudással rendelkezik a témakörben és egészen lenyűgöző az az elhivatottság, ahogyan Kodály Zoltán szellemi értékeit gondozza. Dr. Vekerdy Tamás bejátszott videója is rávilágított arra a tényre, amelyet mi, zenével foglalkozó tanárok már sokan így látunk, nevezetesen, hogy a jelenlegi iskolarendszer elsősorban az adatok számonkérésével foglalkozik annak ellenére, hogy tudományosan bizonyított tény, hogy az érzelmi intelligencia mennyire hatékonyan segít a gyerekek fejlődésében. Habár teljesen más volt az első két előadás kiindulópontja, úgy éreztem, hogy a konzekvenciája mégis nagyon hasonló: az ifjúság EQ-jának fejlesztése nem csak hogy fontos, de kiemelt jelentőségű. Óriási felelősség nehezedik azokra a pedagógusokra, akik ebben részt vesznek, ugyanakkor személy szerint örülök, hogy ütőhangszeres tanárként úgy tarthatom az órát, hogy egyenként vesznek részt rajta a növendékek. Véleményem szerint így hatékonyabban és fókuszáltabban lehet segíteni őket.

Balogné Papp Boglárka a Kecskeméti Kodály Iskola, az ország első ének-zenei általános iskolájának intézményvezetője, ahol dolgozok én is 2008 januárja óta. Az előadásában részletesen bemutatta az intézményünk múltját, mindennapi működését. Nagyon szerteágazó információkat mutatott be az igazgatónő, elhangzott olyan adat is, amelyről magam sem tudtam. Videós példákkal is betekintést nyerhettem minden jelenlévő abba a számos elismert szakember által magasra kvalifikált munkába, ami nap mint nap körbejárja az iskolában lévőket. Boglárka véleményem szerint nagyon pontosan prezentálta a mindennapjainkat. Őszintén örülök, hogy ebben az intézményben dolgozhatok és remélem, hogy továbbra is hasznos személye tudok lenni az iskolának.

Böde-Harkai Csilla szintén kolléganóm, munkássága nem volt ismeretlen számomra sem tanárként, sem édesapaként, ugyanis *Csimota* nevű foglalkozására a mi 10 hónapos Vince fiunk is jár a feleségemmel. Habár az alkalmak jellegével és részleteivel tisztában voltam korábban is, Csilla az előadása során megmutatta azokat a szellemi gyökereket és koncepciókat, amelyek mentén ő dolgozik.

Elképesztően értékesnek gondolom azokat a kincseket, amelyek a magyar népi kultúrában gyökereznek. Az ölbéli játékoktól elkezdve a foglalkozásainak felépítésén át a játékbabákkal való kipróbálás is sorra került ezen a nagyszerű előadáson, amely számomra a nap legizgalmasabbja is volt egyben. Tanításomban gyakran helyt kapnak a népdalok, főleg azoknak a diákoknak szoktam ilyen muzsikálnivalót adni, akik zárkózottabbak (előtérbe helyezem a személyiség kinyitását, fejlesztésének megkezdését), vagy még csak ismerkednek a dallamjátszó ütőhangszerekkel

Az előadás arra ösztönöz, hogy a későbbiekben még többet tanítsak fa-dallamhangszereken alkalmazható népzenei és mivel sokszor elhangzott a mozgás szükségessége, erre próbálom majd ösztönözni a fiatal ütősöket, hogy ha hangszeres játék közben nem is, de azon kívül mindenképp foglalkozzanak a zene - szöveg-mozgás hármasságával.

Vass Veronika ének-zene szakos tanár, a Pécsi Sebestény Általános és Zenetagozatos Iskola tanára. Csodálatos kezdeményezésnek gondolom az általa bemutatott, gyermeket váró édesanyáknak szóló koncertek szervezését, amely tökéletesen megvalósítja azt a kodályi elgondolást, miszerint a gyerekek zenei nevelése – és ezáltal teljessé válása is – már a születés előtt 9 hónappal elkezdődik. Tanítása során nagy hangsúlyt kaptak az ütőhangszereket használó együttesek, a társas intelligencia, valamint a mozgás is. Számomra nagyon jó volt látni, hogy egy éneket tanító kolléga milyen lehetőségeket lát az ütőhangszercsaládban. Ezen az előadáson is szóba került az érzelmi intelligencia, ennek kapcsán elhangzott egy nagyon fontos mondat, amelyet fontos minden nap észben tartani: a gyermek érzi, hogy mit gondolnak róla. Számomra ez egyfajta felhívás, hogy bármi is történik az egyes órákon vagy például vizsgákon, a legfontosabb dolgok egyike az a szeretet, amivel a fiatalok felé kell fordulnunk és olyan szeretetteljes közeget kell biztosítsunk nekik, amelyet csak tudunk.

A második nap **Fekete Anikó** művésztanár, doktor jelölt előadásával indult, aki Sáry László életművének is szakértője és kutatója. Nagyon örültem ennek a témakörnek, hiszen magam is használom Laci bácsi *Kreatív Zenei Gyakorlatok* című könyvét mind az ütőhangszeres tanításomban, mind a ritmusgyakorlat óráimon. Ez utóbbi egy 13. évfolyamos

szakgimnáziumi csoportos óra, amelyen a teljes évfolyam részt vesz, hangszertől függetlenül. A hallgató és előadó közötti viszony elmosódása, az alkotó és produktív folyamatok megmutatása, valamint a társas zenélés mind e zenei nyelvezetnek sajátja. Habár sok kollégám nem ismerte ezt a kiadványt, szerintem a közös játék és az elvrendszer mögöttes tartalmára való betekintés nekik is meghozta a kedvüket, hogy Sárosi László kitűnő gyűjteményét megismerjék és használják. Engem az előadás tovább erősített abban, hogy ez egy nagyszerű ösvény a fiatalok számára, mellyel a motivációt, kreativitást és a találékonyságot is fejleszteni lehet.

Dr. Erdős Ákos kórushangképzésről és kórusmódszertanról adott elő. Habár sodró lendületű, alapos és felkészült prezentációt hallgattunk meg, számomra inkább érdekes volt, mint hasznos, tekintve, hogy nem tanítok kórust. Jó volt egyes hangok biológiai háttéréről hallani, a hangszalag funkcióival és a „mit–miért–hogyan” elv mentén figyelni, de nem érzem, hogy ebből bármit tudnék ütőhangszeres órán adaptálni.

Kaibinger Pál gyógypedagógiában és fogyatékkal élők oktatásában szerzett óriási tapasztalata már előadása első perceiben is kivilágosodott. A második napon nekem ez az előadás tetszett a legjobban. Sok olyan dolgot tanultam ebben a másfél órában, amit korábban nem tudtam, révén, hogy gyógypedagógiát sosem tanultam, viszont tény, hogy egyre több speciális igényű növendékkel kerülök/kerülhetek kapcsolatba. Természetesen jellegeből fakadóan ez a pedagógia teljesen más, viszont erős közös nevezőnek gondolom a segítség szándékát. Számos gyakorlati példát mutatott Pál arra, hogy a gyógyító pedagógia, hogy is működik az életben. Amit a jövőben nagyon hasznosítani fogok ebből az előadásból, az a „tanítvány-tanár-tananyag” hármásra való figyelemfelhívás. Úgy gondolom, hogy a növendékeknek is tudnia kell erről, persze megfelelő mértékben.

Reikort Ildikó rögtön az elején megemlégett egy olyan fogalmat, amelyet én is fontosnak tartok: az együttműködést. A három nap alatt később is elhangzott az, hogy tanár, tanítvány és tananyag hármásából, ha bármelyik alkotóelem hiányzik, akkor nem is működik az, amit zenetanításnak, vagy zenével nevelésnek mondunk. Sajnos egyre több olyan diák van, akiknek az egészséges családi háttér nem adatott meg, vagy éppen olyan lelki sérülései vannak, amelyekkel egyedül még egy felnőtt sem birkózik meg. Ildikó tovább erősített engem abban, hogy az ilyen fiatalok életminőségén nagyon sokat tudunk javítani a zenével. A prezentáció során láttam olyan ötleteket, amelyeket ütőhangszeres tanárként is szeretnék kipróbálni és alkalmazni, például a mozgással-vezénnyel irányított improvizatív zenélést. El tudom képzelni, hogy például megnyugtató zenét komponáljak a növendékekkel!

Kovács Tamásné személyében ismét egy olyan előadót hallhattunk, aki kollégám az iskolában. Anikóról köztudott a kedvessége, a diákok nagyon szeretik őt. A továbbképzésre jelentkezésemkor magam sem gondoltam, hogy az egyik előadáson festeni, táncolni és rajzolni is fogunk, de nagyon örülök, hogy így történt. Itt is volt egy hármasság: „mese –játék - mozgás”. Érdekes volt a második nap végére megtapasztalni azt, hogy habár az előadók más és más területtel foglalkoznak, az érzelmi intelligencia és annak fejlesztése gyakorlatilag kivétel nélkül mindenkinél előkerült. Abban az iskolai túlterheltségben, ahol a gyerekek egyéniségével és egyéni fejlesztésével rendszer szinten nem foglalkoznak, nekünk kell törődnünk, akik a tanteremben ott vagyunk a fiatalokkal. Csodálatos példákat láthattam erre a kolléganőm munkájában, igazán inspiráló volt számomra. A jövőben többet szeretnék ütőhangszeres órán a gyerekek fantáziájával foglalkozni, ezáltal is elősegítve érzelmi érzésüket.

A harmadik nap délelőttjét egy olyan ikonikus szakember társaságában tölthettük, akinek személye és munkássága minden zenével foglalkozó pedagógus előtt ismert.

Dr. Pásztor Zsuzsanna előadása nem csak a Kovács-módszer lényegébe engedett betekintést, hanem egy olyan fontos témakört járt körbe, mint a zenei munkaképesség-gondozás. Felsorolni is nehéz lenne, hogy mi mindent jegyzeteltem e fél nap során, de

számomra a fizikai és mentális egészséghez abszolút nélkülözhetetlen ez a témakör. A tanításom során sokkal több olyan gyakorlatot szeretnék a növendékeimmel csinálni az órákon, amelyek a mozgáspihenőn alapulnak, illetve az idősebb diákjaimnál a stressztűrőképesség javítása tűnik nagyon fontosnak. Szeretném a lehetőségeimhez mérten segíteni őket abban, hogy a szakmai életben jobban boldoguljanak.

Dr. Kovács Henrik egyetemi docens a néptánc oktatásban rejlő nevelési lehetőségek címmel egy csodálatos előadást tartott a délután folyamán.

Újabb példa volt ez az előadás arra, hogy milyen fontos a gyökereink megismerése, mennyire sokat tanulhatunk elődeinktől – az én esetem kapcsán még akkor is, hogy ha más művészeti területről beszélünk. Henrik alaposan megmozgatott minket, frissítően és fárasztóan is hatott számunkra. Űtőhangszeres tanárként gyakran kerül szóba az óráimon a mozgások kifinomultságának fontossága, ez nálunk is, mint a táncban is, döntően befolyásolhatja a minőségi művészi produktum megszületését.

A továbbképzés kapcsán még két dolgot tartok fontosnak leírni. Egyrészt, optimálisnak gondolnám, ha ez a továbbképzési anyag külön lenne énektanároknak és külön lenne hangszertanároknak meghirdetve. Úgy gondolom, hogy mindkét szakág koncentráltabb tudás birtokába juthatna, illetve az előadások is mélyebbre tudnának menni az egyes témákat illetően. Másrészt, annyira szerteágazó téma a tehetséggondozás és Kodály Zoltán szellemi öröksége, hogy véleményem szerint az illetékes oktatásért felelős vezetők fontolóra vehetnék, hogy ebből 4 féléves képzés induljon. Nagy szüksége lenne képzett szakemberekre mind a szakmának, mind a gyerekeknek.

Még egyszer szeretném megköszönni – így írásos formában is -, hogy részt vehettem ezen a továbbképzésen!

Kecskemét, 2023. 12. 06.

* * *

Az elkészült beszámolók fontos visszajelzést jelentenek

Egyesületünk számára, a *Tehetséggondozás Kodály szellemében* címmel kidolgozott integrált művészetpedagógiai képzési programunkról, annak befogadásáról. Emellett a dolgozatok rendszerint általunk nem, vagy csak kevéssé ismert információkkal is szolgálnak. Így történt most is.

1.) Példaként említjük a napjainkban növekvő számú SNI tanulók zenei nevelésére vonatkozó meglepő hírt. Képzésünk *ének, néptánc-tanár-képzetségű résztvevője* (Pálfi

Nikolett, Kecskemét) arról számolt be, hogy végzős zeneakadémistaként szándéka volt felvételizni gyógypedagógiai szakra, de sajnos akkor azt a választ kapta, hogy „*a képzést, amire jelentkezne, csak tanító szakosok végezhetik el.*”

Egyesületünk számára ez igen mehökkentő értesülés, mivel már civil szervezetként is régóta ismert előttünk az *értelmileg akadályozott gyermekek zeneoktatásának fontossága és annak lehetőségei, például az ULWILA színes kottarendszer használata*. Egyesületünk 2002-ben történt megalapítása óta már számos helyen hírt adott erről, valamennyi művészeti nevelési konferenciánkon, DVD filmünkben, könyv kiadványainkban és az interneten, sőt a DUNA Televízióban is 40 perces film keretében *PSALMUS HUMANUS* címmel.

2.) A képzés során felvetődött az az igény és több adaptációs tervben is megfogalmazásra került, hogy a művészeteket oktató pedagógusok munkájának megkönnyítésére, segítésére *képezni kellene művészetpedagógiai asszisztenseket*. Erre a posztra alkalmasak lehetnének például azok, akik középfokon művészeti szakgimnáziumokban végeztek – fogalmazta meg az egyik nagy tapasztalattal **rendelkező ének-zenetanár, karnagy résztvevő** (Vén Imola Ágnes, Budapest). *„Saját tanári munkám során számtalanszor felmerült bennem, mennyire jól jönne a segítség! Például a koncertek előtt tudnánk próbálni jól zongorázó segítővel s nekem csak a zenei formálással, vezénnyel kellene foglalkoznom. A zongorakísérőnk a koncert előtti 1-2 próbára eljön, de a kicsi gyermekeknek kell a vezetés és a zenei kíséret ismerete is. Iskolánkban többször is hospitált nálam pedagógiai asszisztens, de mivel zenei előképzettsége igen gyér volt, nem tudott érdemben segíteni. Még olyan eset is volt, hogy odaült az illető a gyengébb képességű kis elsős mellé, de éppen a jövő pedagógiai asszisztense rontotta el a feladatot, nem a kisgyerek.*

Ez a példa talán segít rávilágítani, hogy a művészeti oktatásban a segítőknak speciális tudással kell rendelkezniük. S mivel egyre több a problémákkal küzdő gyermek, a pedagógusnak is nőnek a terhei, szinte emberfeletti figyelemmegosztásra van szükség úgy, hogy igyekezzünk tekintettel lenni a speciális igényekre. Személy szerint nagyon támogatom a művészetpedagógiai asszisztens képzés beindítását és bízom benne, hogy majdan az iskolák kapnak lehetőséget az ő alkalmazásukra.”

3.) Megemlítyük a következő **szolféztanári javaslatot is** (Siketné Bíró Beáta, Nyírbátor): a hatékonyabb tehetséggondozás megvalósítása érdekében szükség lenne az *óvodák, általános iskolák és középiskolák* jobb együttműködésére.

4.) Végezetül a képzésen részt vett **orgona- és zongoratanár** (Dr. Kosóczki Tamás, Baja) dolgozatából idézzük fel azt az igen érdekes és fontosnak talált gondolatát, amiben javasolja, hogy a *Kecskeméti Kodály Iskolára, mint széleskörű zenei nevelési lehetőségeket biztosító minta intézményre kellene tekinteni, munkájukat országos szinten ismertté tenni, és legalább minden megyeszékhelyen szükséges egy hasonló képzési profilú iskola működtetését elindítani.*

* * *

CODA ÉS ZÁRÓKÉP

A 2023. november 23-25-ig (csütörtök, péntek és szombati napokon) tartott tanár-továbbképzésünkről készült beszámolóink befejezéseként Vén Imola Ágnes (Budapest) dolgozatának utolsó sorait idézzük:

„A három napos továbbképzés minden perce, mozzanata hasznos volt és iránymutató. A résztvevőkkel a szünetekben szakmai diskurzusok is kialakultak és végig nagyon jó, inspiráló hangulat uralkodott. Az előadók nem diákokként, hanem kollégaként kezeltek bennünket, ami a szó szoros értelmében többnyire igaz is volt, mégis megtisztelő. A harmadik nap nem valaminek a lezárása volt számomra, hanem új utak keresésének kezdete. Minden jóra való pedagógusnak szüksége van felfrissülésre és kreatív munkájának megújítására. Köszönet érte!”

Kolléganőnk szavai, és valamennyi beérkezett hasonló hangvételű Adaptációs terv Egyesületünk számára erőt ad és elismerést jelent a jó szívvel elvégzett, de nem kis munkáért, amivel sikerült az ELTE BTK Művészetközvetítő és Zenei Intézet, valamint a Kecskeméti Kodály Iskola együttműködésével az elképzelésünk és terveink szerint a tanár-továbbképzést megvalósítanunk.

Számunkra is örömet és élményt jelentett a képzés résztvevőivel való találkozás, akik magasan képzettek, nagy gyakorlati tapasztalattal érkeztek. Ezért főként kevésbé ismert és a gyakorlatban már jól bevált zenepedagógiai módszereket kívántunk bemutatni **különböző területeken (ének-zene-tánc), különböző szinteken (óvodától a tanárképzésig) és különböző iskolatípusokban (általános iskolában, zenei általános iskolában és zeneiskolában).**

Itt még meg kell jegyeznünk, hogy **dr. Pásztor Zsuzsanna tanárnő volt a továbbképzés legnépszerűbb előadója, aki a Tehetség gondozás egészséges életmódprogramja, valamint a Zenei-munkaképesség gondozás a közoktatásban, a zeneoktatásban és a tanárképzésben elnevezésű témakörökben tartott előadást. Egyöntetű vélemény volt, hogy a tudományosan és a gyakorlatban is már több évtizede bizonyított eredmények alapján fontos lenne az oktatás hatékonyságát, különösen a művészetoktatás hatékonyságát is segítő, egészségmegőrző életmódprogramját az iskolákban, valamennyi korosztály számára bevezetni.**

A képzés során külön felhívtuk a figyelmet a mindennap éneklő-zenélő iskolákra, amelyek életre szóló útravalót adtak és adnak a gyermekeknek a gondolkodás, a fiziológiai működés, a viselkedés stb. területén. A művészeti nevelés a tudás mellett az érzelmi nevelésnek is nélkülözhetetlen eszköze. Ezért nem nevezhetjük a Kodály-koncepció kizárólagos jellemzőjének a *mozgó dő és a relatív szolmizáció ismeretét, elfeledkezve a gyermekek aktív éneklésének-zenélésének fontosságáról, egészen kis kortól.*

Kodály Zoltán így fogalmazta meg véleményét egy iskolai énekórát követő kritikai megjegyzésében a rá jellemző rövid és tömör módon (egykori kecskeméti zenei általános iskolai tanárain feljegyzése szerint): **„Sok volt az elmélet, kevés az örvendező ének”**

Az eredményes művészeti neveléshez, a kodályi zenepedagógiai célok eléréséhez jól képzett tanárookra, kellő számú énekórára van szükség az iskolákban. Ehhez a tanári munkához kíván Egyesületünk hozzájárulni tanár-továbbképzési programjával.

Kodály Tanár úr szavait olvashatjuk Nemesszeghy Mártának, Kecskeméten, az országban elsőként létrejött minden nap éneklő-zenélő iskolát megalapító igazgatónőnek egy korabeli, iskolai kisdíák emlékkönyvébe írt bejegyzésben is:

„Az ének szebbé teszi
az életet, az éneklő
pedig mástokét is!”

(Kodály)

Szeretettel: Márta Mária

Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta és a Kecskeméti Ének - Zenei-Általános Iskola nevének felemlítése azért is időszerű, mert éppen 60 évvel ezelőtt, 1964. június 26. és július 3-a között Budapesten rendeztek Nemzetközi Zenepedagógiai Konferenciát, ahova az egész világból érkeztek zenepedagógusok.

„Az ISME (International Society Music Education) konferenciáján a Kecskeméti Ének-Zenei Általános Iskola is demonstrált. Az ötödik osztályosokkal tartott énekóra csúcspontja az volt, amikor a tanulók lapról énekeltek azonnal két szólamban, könnyen és szépen, ezzel óriási hatást téve a külföldi szakemberekre.”

Az ISME főtitkára, Egon Kraus professzor a konferencia záró előadásában javasolta „**a zene, a közismereti oktatás, és az általános képzés összekapcsolását**, valamint felvetette azt is, hogy **ének-zenei általános iskolák létesítését kell szorgalmazni az egész világon a magyar példa szerint.**”

Ez az 1964 nyarán tartott ISME konferencia indította el Kodály Zoltán zenepedagógiai elveinek és gyakorlatának világhírűvé válását.